

З ПЕРШЫХ
ВУСНАЎ

«Настаў час канчаткова прыняць той факт, што ў энергетычных пытаннях трэба разлічваць толькі на сябе»

На гэтым акцэнтаваў увагу Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка на нарадзе па пытаннях забеспячэння эфектыўнай работы нафтапрацэсуальнага комплексу краіны ў 2020 годзе і на перспектыву, якая адбылася ўчора ў Палацы Незалежнасці.

Выключыць манапалізм

«На працягу апошняга стагоддзя вуглевадароды былі і застаюцца адным з ключавых фактараў у сусветных эканамічных і палітычных адносінах. Асобныя дзяржавы зразумелі, што пры дапамозе вентыля на нафтавай трубе выгадныя ім пытанні вырашаюцца значна лягчэй, — распачаў нараду Прэзідэнт. — Не думайце, што я ківаю тут на адну толькі Расію. Гэта стала нормай для дзяржаў планеты, якія маюць ад Госпада такое шчасце».

На жаль, нягледзячы ні на якія ўзаемныя абавязальствы, такая практыка стала выкарыстоўвацца і ў адносінах да Беларусі, адзначыў кіраўнік дзяржавы. Умовы пастаўкі нафты ва ўльтыматыўнай форме ўв'язваюцца з іншымі праблемамі, якія жадае вырашыць краіна-пастаўшчык. І адбываецца гэта без аглядак на дзеючую дагаворную базу і прынцыпы пабудовы нашых адносін, падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

«У выніку ў цяперашні момант мы недатарымоўваем каля мільёна тон сыравіны штомесця, — заявіў Прэзідэнт. — **І справа тут не толькі ў тым, што нехта за вентыль хапаецца. Справа яшчэ і ў тым, што мы самі вінаваты, што не дыверсіфікавалі ў свой час пастаўкі нафты. Манапалізм зайчыў прыводзіць да падобных вынікаў.** Але, на жаль, на гэты прадукт завязаны не толькі партрэбы ўнутранага рынку паліва, але і стабільная работа хімічных, іншых прадпрыемстваў краіны».

Па словах Аляксандра Лукашэнка, нематываваныя дзеянні ў сферы паставак нафты негатыўна ўплываюць на валавы ўнутраны прадукт і даходы бюджэту, хоць задача дыверсіфікацыі крыніц эканамічнага росту стаіць перад урадам ужо не адзін год.

«Разлічваю, што ў праграме на чарговую п'яцігодку будзе

Нафтаправод «Адэса—Броды» таксама плануецца задзейнічаць у транзіце нафты ў Беларусь.

сфарміраваны канкрэтны план, як знізіць значнасць умоў паставак нафты для фарміравання ВУП», — запатрабаваў беларускі лідар.

З іншага боку, сітуацыя, якая склалася, аказалася нават у нечым карыснай: **«Мы неабгрунтавана зацyklіліся на некалькіх пастаўшчыках і не маем доўгатэрміновых альтэрнатыўных крыніц сыравіны.** Нафта — не манапольны тавар, і ахвотны працаваць з намі дастаткова нават у самой Расіі. Пастаўшчыкоў трэба знаходзіць, з імі трэба дамаўляцца. І гэта задача нумар адзін, — абзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Асабліва ў сённяшняй няпростай сітуацыі, якая склалася ў свеце, у тым ліку з нашым партнёрам-манапалістам».

Прэзідэнт паведаміў, што, па інфармацыі саміх расіян, пастаўкі нафты ў Кітай у іх скараціліся на траціну. «Гэта не толькі ў Кітай. Нафта сёння імгненна таннее, — дадаў ён. — І ў цяперашняй сітуацыі гэта іграе нам на карысць і падштурхоўвае нас на тое, каб мы маглі дамовіцца з пастаўшчыкамі, і не толькі ў Расіі, але і з альтэрнатыўнымі».

Пры гэтым, як падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка, мы не ставім пытанне так, што не будзем купляць расійскую нафту.

«Будзем, колькі б яна ні каштавала. Бо гэтая нафта і яе здабыча, транспарціроўка стваралася ў тым ліку і рукамі беларусаў — тымі пакаленнямі, за якімі мы з ва-

мі прыйшлі. І лагістыка тут самая зручная. Але, вядома, мы не будзем поўзаць на каленях 31 снежня ўвесь час, вымольваючы гэтую нафту».

Калі знікне манапалізм, лягчэй будзе дамаўляцца і па цэнах, слухна заўважыў Аляксандр Лукашэнка. Ён папрасіў далажыць, якія вынікі ўжо дасягнутыя на гэтым кірунку і якія ўрад бачыць перспектывы.

Пабудоваць добрую лагістыку

Другое пытанне — лагістыка паставак. Яго трэба распрацоўваць не менш інтэнсіўна, чым першае, указаў Прэзідэнт.

І аднымі толькі дагаворамі на транспарціроўку нафты яго не вырашыць, лічыць Аляксандр Лукашэнка: неабходны комплексныя і сістэмныя інфраструктурныя рашэнні, трэба прадумаць магчы-

масць рэалізацыі сумесных праектаў з замежнымі кампаніямі — уласнікамі сыравіны.

«Настаў час канчаткова прыняць той факт, што ў энергетычных пытаннях трэба разлічваць толькі на сябе, а ў крытычны момант нават найбліжэйшы партнёр будзе кіравацца толькі логікай уласных інтарэсаў», — канстатаваў лідар краіны.

Прэзідэнт нагадаў, што ў Беларусі два буйныя, прасунутыя і нядрэнныя прадпрыемствы па перапрацоўцы нафты ў Наваполацку і Мазыры, пэўны этап мадэрнізацыі якіх завяршаецца сёлета.

З улікам іх размяшчэння кіраўнік дзяржавы прапанаваў дыверсіфікацыю паставак і магчымыя маршруты. На паўднёвым кірунку — праз Украіну па нафтаправодзе Адэса—Броды. Што датычыцца поўначы, можна працаваць з Эстоніяй, Латвіяй і Літвой і прадаваць нафтапрадукты паўночным суседзям.

«Рынкi ёсць — добрыя, блізкія. Але патрэбна лагістыка. За апошнія месяцы мы многае прапрацавалі па пастаўках нафты, — паведаміў кіраўнік дзяржавы. — Я ўжо казаў, што **каля 40—50 працэнтаў нафты мы па-ранейшаму будзем купляць у Расіі (калі Расія захоча),** калі канчаткова дыверсіфікуемца. **А па 30 працэнтаў мы можам купляць з партыі Балтыкі і з Адэсы.** Гэта будзе тры крыніцы. **Мы цалкам па пастаўках нафты можам дыверсіфікавацца».**

Праблема пабудовы трубаправода з балтыйскіх партыў таксама вырашальная, перакананы Прэзідэнт. «Вельмі сур'езныя былі зая-

вы, намеры з боку Злучаных Штатаў Амерыкі, з дзяржсакратаром я на гэту тэму гаварыў — дапамагчы нам з інфраструктурай і пастаўкай нафты, — нагадаў кіраўнік дзяржавы. — Пампеа сам прапанаваў па канкурэнтных цэнах (вы чулі) гэту нафту. І вы бачылі, на Мюнхенскай канферэнцыі была заява — яны выдзелілі мільярд долараў для пабудовы аб'ектаў лагістыкі, гэта значыць для пастаўкі нафты. У тым ліку мы можам разлічваць, што атрымаем ад іх зусім танныя крэдыты на пабудову той жа трубы з Балтыкі».

Паўтара — два гады — абзначыў Прэзідэнт тэрмін для ўрада на пабудову перамычак у трубаправодзе, каб цалкам закарэаваць пастаўкі з паўднёвага і паўночнага заводаў. Ён назваў прыкладную суму, якую краіна самастойна зможа знайсці на гэта, — 100—120 мільёнаў долараў.

«Трэба проста варушыцца!» — акцэнтаваў кіраўнік дзяржавы.

Паводле інфармацыі прэм'ер-міністра Сяргея Румаса, з канца снежня мінулага года беларускія нафтапрацэсуальныя заводы вымушаны працаваць ва ўмовах зніжанай загрузкі вытворчых магутнасцяў. «Аб'ём перапрацоўкі нафты ў студзені—лютым 2020 года склаў 1 мільён 850 тысяч тон нафты («Нафтан» — 892 тысячы тон, Мазырскі НПЗ — 962 тысячы тон). Дзякуючы пастаўкам нафты кампаніямі Гуцэрыева і рэзерву, які ёсць у краіне, а таксама пастаўкам альтэрнатыўнай нафты забяспечана бесперапынная работа НПЗ», — адзначыў кіраўнік урада.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

• У тэму

Вынікі нарады журналістам пракаментавалі старшыня канцэрна «Белнафтахім» Андрэй РЫБАКОЎ.

«Асноўная задача, якую абзначыў кіраўнік дзяржавы, — працяг яшчэ большымі тэмпамі работы па пастаўцы нафты з альтэрнатыўных крыніц, — сказаў ён. — У нас больш традыцыйна — вялікія пастаўшчыкі, і вы іх усе ведаеце. Цяпер па даручэнні кіраўніка дзяржавы мы вядзём актыўную работу па прыцягненні на перапрацоўку нафты гатунку «Юралс» на нашы перапрацоўчыя заводы менавіта невялікіх расійскіх кампаній па здабычы. Ужо ў сакавіку ацэньваем першыя пастаўкі. Далей будзем пашыраць супрацоўніцтва. Гэта таксама створыць

добрае канкурэнтнае асяроддзе як на рынках Беларусі, так і на рынку Расійскай Федэрацыі».

Што датычыцца вялікіх расійскіх кампаній, то супрацоўніцтва іх з Беларуссю не закрытае, удакладніў Андрэй Рыбакоў.

«Пакуль няма тых дамоўленасцяў, на якія мы разлічваем. Паралельна і актыўна вядзём работу па іншых кірунках, — растлумачыў ён. — Як па самым шырокім расійскім вектары, так і па знешнім перыметры па пастаўках іншых гатункаў нафты».

Напярэдадні Андрэй Рыбакоў па выніках сустрэчы прэм'ер-міністра Беларусі Сяргея Румаса з прэзідэнтам дзяржаўнай нафтавай кампаніі Азербайджана Socar паведаміў, што тая можа паставіць у Беларусь у 2020 годзе да мільёна тон нафты, далей аб'ёмы будуць нарошчывацца.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Партыя Нетаньяху лідзіруе на трэціх за год выбарах у Ізраілі

«Лікуд» набірае 29,35 % галасоў і, па папярэдняй ацэнцы, атрымае 35-36 мандатаў у Кнэсеце, піша NEWSru Israel. Бліжэйшы сапернік партыі Нетаньяху — апазіцыйны блок «Кахоль Лаван» Бені Ганца мае 26,34 % і 32 мандаты. На трэцім месцы «Аб'яднаны арабскі спіс» з 12,91 % (15—16 мандатаў). Усяго ў выбарах удзельнічалі 29 партый. Такім чынам, «Лікуд» набірае найбольшую колькасць мандатаў, атрымае права на фарміраванне кааліцыі і мае рэальны шанец на гэты раз яе сфарміраваць. Вынікі сталі нечаканасцю для многіх, паколькі апытанні грамадскай думкі напярэдадні выбараў сведчылі аб роўных шанцах двух асноўных кандыдатаў і магчымасці яшчэ адных, чацвёртых выбараў, адзначае «Бі-бі-сі».

Распаўсюджванне каранавіруса палепшыла экалагічную сітуацыю ў Кітаі

Спадарожнічавыя здымкі паказваюць, што ўзровень забруджвання паветра ў Кітаі прыкметна скараціўся, паведаміла «Бі-бі-сі» са спасылкай на дадзеныя НАСА. Як адзначаюць ва ўпраўленні, як мінімум часткова гэта тлумачыцца змяншэннем вытворчасці, выкліканым каранавірусам. Многія фабрыкі ў Кітаі закрываліся, каб спыніць распаўсюджванне віруса і выключыць заражэнне ра-

бочых. Па даных НАСА, спачатку значнае змяншэнне ўтрымання гэтага двухвокісу азоту ў атмасферы было зафіксавана ў раёне Уханя — горада, з якога і пачаў распаўсюджвацца вірус COVID-19. Скарачэнне ўзроўню выкідаў адпавядае перыяду ўступлення ў сілу абмежаванняў на перамяшчэнне і вытворчасць.

У НАСА заяўляюць, што ўпершыню бачачы такое рэзкае змянэнне ў сувязі з адной канкрэтнай падзеяй. Раней змяншэнне канцэнтрацыі двухвокісу азоту назіралася падчас эканамічнага крызісу 2008 года, але тады зніжэнне адбывалася паступова.

Apple заплаціць 500 мільёнаў долараў за запаволенне айфонаў

Кампанія Apple пойдзе на сусветнае пагадненне з уладальнікамі iPhone, якія падалі ў суд на брэнд з-за наўмыснага запаволення прадукцыйнасці старых мадэляў, каб пераканаць карыстальнікаў купіць новыя смартфоны або памяняць батарэю, паведаміла Reuters. Кампанія згодная заплаціць заяўнікам \$500 млн — з разліку па \$25 на кожнага, хто звярнуўся ў суд. Сусветнае пагадненне было прапанавана на мінулым тыдні і патрабуе адабрэння акруговага суддзі каліфарнійскага Сан-Хасэ. Вядома, што Apple так і не прызнала сваю віну і пайшла на здзелку, каб пазбегнуць вялікіх выдаткаў на судовыя цяжбы. Сусветнае пагадненне закране амерыканскіх уладальнікаў iPhone 6, 6 Plus, 6s, 6s Plus, 7, 7 Plus або SE, якія працуюць на базе iOS 10.2.1 або больш позняй версіі. Акрамя таго, яно ўключае ў сябе ўладальнікаў iPhone 7 і 7 Plus з версіяй iOS 11.2, усталяванай да 21 снежня 2017 года.

На ключавым участку

Новым віцэ-прэм'ерам Беларусі стаў Юрый Назараў

Нафтахімічны комплекс краіны з уагледжэннем дня — у зоне адказнасці Юрыя Назарава, які дагэтуль узначальваў канцэрн «Беллеспаперапрам».

«Кірунак ключавы. Для краіны ён сёння найважнейшы — не сельская гаспадарка, не сацыяльная сфера, нават не эканамічныя пытанні і планаванне, а менавіта тая сфера, якой мы давядзецца займацца. Таму я бы прасіў вас, каб вы ўключыліся ў гэтую працу і забяспечылі гэты ўчастак», — звярнуўся да новага віцэ-прэм'ера кіраўнік дзяржавы. Назначэнне, якое стала цалкам нечаканым, апярэдзіла нараду ў Прэзідэнта па нафтапрацэсуальным комплексе.

Згодна з Указам Прэзідэнта, Ігар Ляшэнка вызвалены ад пасады намесніка прэм'ер-міністра ў сувязі з пераходам на іншую пасаду.

Барвара МАРОЗАВА.